

THƯ TÒA SOẠN

Quý học giả và Quý độc giả kính mến

Số 1, Tập 2 của Tạp chí Khoa học liên ngành và Nghệ thuật không chỉ đơn thuần tập hợp các công trình nghiên cứu mới khởi đầu của năm 2026 mà còn là sự khẳng định mạnh mẽ cho những cam kết mà chúng tôi đã nỗ lực kiến tạo trong suốt năm 2025. Đó là cam kết về chất lượng học thuật nghiêm túc, nỗ lực đi sâu vào các lĩnh vực cốt lõi đã tạo nên bản sắc của tạp chí như di sản, văn học nghệ thuật, giáo dục và văn hóa. Trên hết, chúng tôi vẫn luôn trung thành với tôn chỉ tiếp cận liên ngành – một lăng kính đa chiều cho phép chúng ta khám phá những lát cắt phức tạp nhất của đời sống tri thức hiện đại.

Chủ đề xuyên suốt và nổi bật nhất trong số này là Di sản, được soi chiếu từ nhiều góc độ và phương pháp tiếp cận khác nhau. Chúng ta sẽ bắt gặp di sản không chỉ như một bảo vật quá khứ, mà còn là một công cụ ngoại giao văn hóa đầy quyền năng. Qua khảo cứu về sức hút của Thiên đối với công chúng Hoa Kỳ, di sản tinh thần này đã trở thành phương tiện quảng bá hình ảnh quốc gia và củng cố quyền lực mềm của Nhật Bản trên trường quốc tế (nghiên cứu *Thiên tông Nhật Bản và ảnh hưởng của nó đến Hoa Kỳ: từ góc nhìn ngoại giao văn hóa* của Trần Đức Tâm).

Mạch nội dung về di sản tiếp nối với nghiên cứu về văn hoá Nam bộ phản chiếu trong văn chương đương đại. Thông qua tiếp cận tự sự học nhân học, một phương pháp nghiên cứu liên ngành, vùng không gian lịch sử – văn hóa Nam Bộ đã hiện lên sống động, nơi di sản không chỉ là bối cảnh mà còn là logic tổ chức nên truyện kể (nghiên cứu *Tự sự*

học nhân học văn hóa: Văn hóa như logic tổ chức truyện kể (nghiên cứu trường hợp *Bửu Sơn Kỳ Hương của Lý Lan*) của Nguyễn Thành Tài, Đặng Thị Lành). Bên cạnh đó, tạp chí dành sự quan tâm đặc biệt cho giáo dục di sản trong bối cảnh đổi mới hiện nay, nhận diện những cơ hội và thách thức khi đưa di sản vào nhà trường phổ thông (nghiên cứu *Tiếp cận liên ngành trong giáo dục di sản: Cơ hội và thách thức trong bối cảnh đổi mới giáo dục* của Bùi Hà Trang). Giáo dục, thông qua lồng ghép truyền thông cũng chính là con đường để chuẩn bị một lớp công dân tương lai có năng lực đối phó với những vấn đề lớn của nhân loại như biến đổi khí hậu (nghiên cứu *Tích hợp truyền thông vào giáo dục biến đổi khí hậu trong nhà trường - từ nghiên cứu trường hợp* của nhóm tác giả Bùi Thị Thanh Hương, Nguyễn Thị Thu Hoài, Nguyễn Thị Kết, Hứa Thanh Hoa, Nguyễn Thị Luyến, Đỗ Thanh Lâm).

Đặc biệt, một phần dung lượng quan trọng của tạp chí sẽ dành cho nghiên cứu về quá trình “biểu tượng hóa” một nhân vật dân gian rất quen thuộc với người Việt qua các thời kỳ lịch sử: Thánh Gióng. Xuyên qua các lớp văn bản rất đa dạng từ biên chép sử chí, văn xuôi Hán văn, thơ vịnh sử, diễn ca lịch sử đến truyện viết cho thiếu nhi và sân khấu hiện đại, bài viết đã bóc tách từng lớp lịch sử để cho thấy cách mà huyền thoại Thánh Gióng đã được tái diễn giải và kiến tạo thành biểu tượng rực rỡ của tinh thần quật khởi và sức mạnh dân tộc Việt Nam (nghiên cứu *Từ huyền thoại dân gian đến biểu tượng dân tộc: Sự diễn hóa hình tượng Thánh Gióng trong dòng chảy lịch sử văn hóa Việt Nam* của Mai Thị Thu Huyền).

Song song với những giá trị truyền thống, số này cũng dành không gian cho những vấn đề của Văn hóa và Nghệ thuật đương đại. Đó là những nghiên cứu về tâm lý cộng đồng trong thời đại truyền hình thực tế, phân tích các yếu tố ảnh hưởng đến sự sùng bái thần tượng của người hâm mộ Việt (nghiên cứu *Factors influencing Vietnamese's fans' online engagement, celebrity idolization, and program commitment in music reality shows* của Nguyễn Hà Linh, Trần Thị Bích Ngân). Đáng chú ý là cuộc thảo luận về cuộc tìm kiếm tự do của nghệ thuật dưới áp lực của trật tự dữ liệu, nơi quyền lực công nghệ đang định hình lại sự tương tác và đồng kiến tạo của khán giả (nghiên cứu *Nghệ thuật trong trật tự dữ liệu: Quyền lực công nghệ và sự đồng kiến tạo của khán giả* của Triệu Minh Hải).

Cuối cùng, chuyên mục Điểm sách mang đến một góc nhìn đầy tính thời sự về “nhân cách số”. Bài viết phân tích sâu sắc cách mà thuật toán và các nền tảng mạng xã hội đang âm thầm tác động, mã hóa hành vi và định

vị lại chủ thể con người trong môi trường kỹ thuật số đầy biến động ngày nay (nghiên cứu *Nghịch lý chủ thể số: điểm sách Digital Performance in Everyday Life* của Nguyễn Khoa Anh Tuấn). Một phần dung lượng của chuyên mục Điểm sách cũng được dành cho bài giới thiệu một nghiên cứu văn học so sánh độc đáo – cuốn *Sự truyền bá và ảnh hưởng của tư đại danh tác Trung Quốc tại Việt Nam* của học giả Trung Quốc Lưu Chí Cường về cách mà người Việt Nam tiếp nhận một bộ phận đặc biệt của di sản văn chương Trung Quốc (bài điểm sách *Đóng góp mới trong nghiên cứu về giao lưu văn hóa Việt – Trung từ tiếp cận liên ngành* do Nguyễn Thị Mai Lan thực hiện).

Thưa Quý học giả và Quý độc giả,

Hy vọng rằng, với sự đa dạng nhưng thống nhất trong mạch tư duy liên ngành, Số 1, Tập 2 này sẽ tiếp tục là nguồn cảm hứng và không gian đối thoại giá trị cho quý độc giả và các nhà nghiên cứu.